

ARDEALUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

Director:
TRAIAN CHIRILĂ

ABONAMENTE:

Particulari	1 an 250	6 luni 130
Autorități și instituții	1000	500
Publicații după tarif		

Redacția și administrația
Str. Minerva No. 7.
CLUJ. TELEFON 444

Șef-redactor:
D. I. ÇUCU

O greșială: Procesul Ircei Praporgescu

Vineri s'a judecat la tribunalul din localitate procesul de ultraj intentat contra d-lui d. I. Erdeli. Se cunosc faptele. Plecând în fața comisiei de impunere, d-lui dr. I.-Erdeli s'a părut, că este nedreptățit de d. Praporgescu, prezident al comisiei și fostul prezident al tribunalului local. Și fiindcă d. Praporgescu era venit din vechiul Regat, iar d. dr. I. Erdeli este unul din acei, din fericire, puțini ardeleni, cari își fac o glorie din a judeca cu dușmănie pe români născuți dincolo de piscurile Carpaților despărțitori de altădată. d. Erdeli a crezut nimerit să spună unui magistrat și să facă aprecieri asupra justiției maghiare de eri.

Desigur fapta d-lui dr. Erdeli, privită din punct de vedere pur juridic, este destul de gravă. Greșelile unui magistrat, când sînt greșeli, se pot ataca pe atâtea căi legale, fără violențe de limbaj sau de gesturi. Mai mult, greșelile unui singur magistrat nu pot fi greșelile tuturor magistraților, — nu se pot generaliza. Admițând deci că d. Praporgescu ar fi greșit atunci când a ridicat cuvântul d-lui dr. Erdeli, d. dr. Erdeli nu avea dreptul nici să generalizeze cazul. Și fiindcă d-sa a făcut și una și alta, tribunalul l'a condamnat.

Dar chestiunea se pune altfel. Mobilul incidentului nu poate fi nici presupusa greșală a d-lui Praporgescu și nici violența d-lui dr. Erdeli. El rezidă în starea sufletească a unor ardeleni față de cei din vechiul Regat, stare sufletească adeseori justificată de faptele unora din cei veniți din vechiul Regat, de multe ori însă nejustificată și nedreaptă. Ticăloșiile unor »regățeni« au devenit pentru unele suflete slabe din Ardeal, ticăloșiile tuturor regățenilor. Aprecierea la aceștia nu se va face individual, ci colectiv pentru toți »regățeni«. Un »regățean«, care dovedește cu evidență că este un om de treabă, pentru ei »parcă n'ar fi regățean«.

Acesta este cazul dlui dr. Erdeli. Fire pătimașă, dsa n'a isbutit, cu alți ardeleni, să se smulgă de sub influența opiniei oficiale maghiare cu privire la țara românească. Pentru dsa România de dincolo de Carpați, a rămas așa cum era descrisă în manualele unguerești de geografie o țară coruptă, barbară, ticăloasă, alcătuită de țigani și de bastarzi. Și din această convingere nimic nu-l va scoate, cu atât mai puțin o sentință judecătorească.

Pentru aceasta credem că întreg procesul de Vineri a fost o greșială pentru că D. dr. Erdeli nu va căpăta mai mult respect și mai multă stimă

față de magistratura românească și a fost o greșială pentru că sentința dată va fi interpretată de toți ardelenii, cari judecă la fel cu d. Erdeli, ca o provocare, sau ca o confirmare a gândurilor lor intime.

Astfel de cazuri trebuiesc privite cu îngăduință și tratate cu generozitate. Ele nu merită nici valva proceselor și nici strictetea sentințelor judecătorești. Singura pedeapsă care se poate da cu folos rățăciților pe această cale este iertarea tuturor ei vor înțelege că mai presus de micile noastre nemulțumiri, de micile noastre vanități și de micile noastre credințe, este ceva care nu se poate păta nici cu vorbe triviale și nici cu acte de provocare măruntă dintr'o parte sau alta, este România aceasta mare pe care cu toții am dorit-o și cei de aici și cei din vechiul regat.

D. I. Cucu

Alegerea dela Chișinău

Știrile care vin din alegerea dela Chișinău, în ajunul despoierei scrutinului, se cam contrazic. Nu e vorba de rezultatul alegerii; care acum se știe, ci e vorba, mai ales, de modul cum a decurs campania electorală, ceea ce nu e fără importanță.

Țărăniștii au fost acuzați, că au întreprins o propagandă ațățătoare, agitându-se pentru autonomia Basarabiei, exploatarea nevoile populației și asmuțind pe țărani împotriva stăpânirii românești. E drept, însă, că nicio dovadă n'am văzut producându-se, și, după știința noastră, nu s'a ținut nicio întrunire, cu prilejul alegerii dela Chișinău, la care să nu fi asistat și autoritățile, cu ordinul lămurit de a risipi pe ascultători la cea mai mică . . . abatere a oratorilor. S'a svonit deasemeni, că d. dr. N. Lupu ar fi fost grav bătut, într'o comună din județ, de către agenții averescani. După cât suntem însă informați, fruntașul țărănist a desmințit el însuși această știre. Deci, nu știm ce să credem. S'ar părea, că Basarabia e foarte departe.

Rămânem, deci, cu rezultatul matematic al alegerii. Acesta, cel puțin, vorbește mai elocvent.

In ultimul moment, ni se comunică rezultatul alegerii. D. N. Alexandri, candidatul blocului opoziției, a fost ales cu 11.200 voturi.

Reinstalarea dlui prefect Gritta

— Inetând delegația dlui col. Boerescu, d. prefect Gritta și-a reluat postul în primire.

Noui perspective financiare pentru Ardeal

D. Ion Lapedatu, director la Banca Națională

Prelungirea privilegiului Băncii Naționale, — cu toată rezistența pe care proiectul d-lui Vintilă Brătianu a întâmpinat-o în Parlament, — a rezolvat, după cum se știe, pe de'n-tregul, chestiunea raporturilor juridice ale primului nostru așezământ de credit cu noile provincii.

Problema nu era atât de simplă pe cât s'ar părea la cea dintâi privire. Dovadă, că în unele cercuri politice încolțise destul de serios ideea întemeierii unui nou institut de emisiune, propriu al Ardealului, căruia ar fi urmat să i se acorde printr'o lege specială, ca și Băncii Naționale din București, dreptul de a emita bilete de bancă. O bună parte dintre căpeteniile partidului național fuseseră câștigați, la un moment dat, în favoarea unui asemenea aranjament, și numai e acum un secret pentru nimeni, că foștii conducători ai Băncii Agrare din Cluj nădăjduiau să realizeze proiectul amintit pe seama acestuia.

Acum orice surpriză ni se pare exclusă, de oarece e greu de crezut, că partidele din opoziție venind la cârma țării, ar realiza într'adevăr amenințarea făcută, anulând legea votată în sesiunea trecută. Impotriva tuturor atacurilor de care a avut parte, Banca Națională va continua să îndeplinească misiunea ce i s'a dat, întinzându-și și mai multă activitatea ei în teritoriile alipite.

În această privință suntem informați, că d. Oromolu, guvernatorul Băncii Naționale, a alcătuit un plan de acțiune mai amănunțit, având intenția de a reface cu totul organizația centrală a băncii în vederea unei ocrotiri mai întinse a trebuințelor economice din Ardeal, Bucovina și Basarabia. S'ar părea chiar că Banca Națională, plictisită oarecum de stăruința cu care e prezentată totdeauna drept o citadelă a partidului liberal, dorește ca acum să dovedească o egală bunăvoință față de nevoile financiare ale întreprinderilor particulare, fori unde s'ar semnala acestea. Un șir întreg de reforme se pun la cale în biourourile Băncii Naționale.

Iată câteva din inovațiile care se pregătesc.

Mai întâi va fi îmbunătățită întreaga rețea de sucursale a băncii Naționale, introducându-se în același timp o nouă metodă de apreciere a necesităților locale. Se vor înființa probabil în administrația centrală a Băncii Naționale încă trei posturi de directori pentru Ardeal, Basarabia și Bucovina, având rosturi bine precizate în ceea ce privește organi-

zarea creditului în provinciile alipite. După cât se afirmă, două din aceste locuri vor fi rezeryate pentru d-nii I. Inculeț și I. Nistor, cari vor reprezenta Basarabia și Bucovina. Pentru Ardeal alegerea s'a făcut în persoana d-lui Ion Lapedatu, ale cărui relațiuni cu d. Vintilă Brătianu s'au îmbunătățit simțitor în ultimul timp, d. Ion Lapedatu fiind unicul fruntaș al partidului național care n'a combătut la Camera convenția cu Banca Națională, ci dimpotrivă, s'a pronunțat în favoarea ei.

Numirea d-lui Ion Lapedatu ca director la Banca Națională, cu atribuțiile bine determinate despre care pomenim mai sus, ar face desigur o bună impresie în Ardeal și dacă bunele dumisale intenții ar găsi și cuvenitele posibilități de înfăptuire, ajutorul Băncii Naționale ar avea fără îndoială asupra vieții economice ardeleni un efect mai simțitor decât astăzi. Dându-și seama, că ceea ce a făcut până acum pentru negoțul și industria din teritoriile alipite, n'a fost decât o pipăire a terenului, recunoscând că n'a procedat totdeauna în cunoștință de cauză, nedreptățind adesea pe mulți dintre cei cari meritau alt tratament, Banca Națională promite inaugurarea unei noi perspective și caută în primul loc să-și asigure colaborarea unor buni cunoscători ai împrejurărilor locale.

Sunt făgădueli, care ar putea într'adevăr să aducă o ameliorare în criza de astăzi. Să așteptăm prin urmare realizarea lor.

A.

ECOURI

— Săp'ămâna trecută a trecut prin Cluj d. Liviu Rebreanu, cunoscutul și apreciatul romancier. Dsa a plecat de aci la Bistrița, unde își va petrece vacanța.

— Dnii Adrian Maniu, Ion Pillat, Horia Furtună și Paul Prodan au fost primiți ca membri ai sec autorilor dramatici.

— În viitoarea stagiune Teatrul Național din București va reprezenta următoarele piese originale:

„Palatul Fermecei“ de Ionescu-Darbun; „Fata din Dalin“ de Scarlat Froda și Adrian Maniu; „Manechinul Sentimental“ de Ion Minulescu; „Virtutea Militară“ de Dimitrie Panu; „Anuța“ de Lucreția Părescu; „Frământări“ de Mircea Ștefănescu; „Păianjenul“ de A. de Herz; „Generația de Sacrificiu“ de Valjean; „Apostolii“ de Liviu Rebreanu.

Procesul „Gyilkos”-„Brassói Lapok”

Importantele destăinuri ale d-lui Kiss Endre și Kovásznai Gábor. — Acțiunea iredentistilor unguri în România

Vineri toată ziua și sâmbătă dimineața s'a judecat la tribunalul din localitate, procesul de calomnie prin presă, intentat de ziarul „Brassói Lapok” contra revistei de reportaj „Gyilkos” din Cluj. Prin proporțiile pe cari li-a luat, acest proces iese cu totul din comun. Revista „Gyilkos” afirmase că „Brassói Lapok” face traife rușinos, primind subvenții și de la Budapesta și de la București, în același timp. Și de aici, procesul.

Prin martorii propuși de apărare, revista Gyilkos s'a făcut forte să facă dovada afirmațiilor sale. În adevăr, depoziția d-lui Kiss Endre a fost categorică. Dsa a dovedit, vorbind aproape 5 ore, că Brassói Lapok primește, de la Budapesta, prin agenția „Duna Posta”, articole și inspirații prin cari de atacă statul și se ascunde adevărata stare de lucruri din Ungaria. Pentru aceea, „Brassói Lapok” primește subvenții în bani, mașini tipografice și hârtie. De asemenea a arătat că acest ziar este inspirat de legafia maghiară de la București, în toate campaniile.

In același timp d. Kiss a arătat cum „Brassói Lapok” a primit bani dela ministerul de interne, pe când era ministru d. general Văitoianu și că mai târziu a tratat cu guvernul vinderea ziarului.

Declarațiile d-lui Kiss Endre, bine documenta e și admirabil susținute au făcut o impresie profundă.

D. Aurel Gociman ziarist, chemat de expert, a depus deasemenea împotriva ziarului „Brassói Lapok”.

D. Kovásznai Gábor a arătat, că pălmuind pe redactorul Szele dela „Brassói Lapok”, a fost provocat la duel de d. Ugron, președintele partidului maghiar, de unde deduce, că „Brassói Lapok” stă în slujba iredentistilor unguri. D-sa confirmă afirmația d-lui Kiss, relativ la subvenția din București, precizând că a fost de față când d. general Văitoianu a afirmat, că a dat bani ziarului „Brassói Lapok”. Termină declarând, că socotește acest ziar periculos și statului, și intereselor minorității maghiare din România.

Ziua II.

Sâmbătă s'a judecat în continuare. Dimineața au fost audiați peste 12 martori, cari toți au depus favorabil afirmațiilor revistei „Gyilkos”.

Procurorul constatând, că doveziile cari s'au făcut, ating siguranța statului, și a retras acuza și a cerut, ca după terminarea procesului, dosarul să fie trimis parchetului, pentru a se face urmărirea ziarului „Brassói Lapok” pe cale judiciară.

Acuzarea a fost preluată de avocatul reclamantului, D. dr. Gherman, care a căutat să susțină că „Brassói Lapok” este un ziar onest, dar care a reușit să revolte publicul auditor

și să indisponă tribunalul prin insuficiența argumentelor și aprecierile sale, mai cu seamă asupra presei românești.

Apărarea prin D. dr. Ghilezan a restabilit faptele și a concretizat dovezile făcute de martori, din cari reese că revista „Gyilkos” era îndreptățită să susțină că „Brassói Lapok” este un ziar de murdărele speculă și de periculoase îndeletniciri. Apoi Györy Ilés, redactorul responsabil și directorul revistei „Gyilkos”, a citit în românește o documentală apărare, arătând că în acțiunea sa contra ziarului „Brassói Lapok” a căutat să fie și bun ungar și bun român.

Sentința

După o scurtă deliberare, la orele 8 seara, tribunalul sub prezidenția d-lui consilier Bohățiel și având în complex pe d-ni Pastia și Dunca, a pronunțat următoarea sentință:

Tribunalul ascultând părțile și martorii, s'a convins că toate afirmațiile revistei „Gyilkos” relative la ziarul „Brassói Lapok” sînt perfect fondate și, prin urmare, neexistând elemente de calomnie, respinge acțiunea ziarului „Brassói Lapok” împotriva revistei „Gyilkos” condamnându-l să plătească acesteia din urmă suma de 50.000 lei cheluziei de judecată. Cheltuielile de judecată se vor suporta în solidar de d-nii Grünfeld, Kahana și Szele, directorii și redactorul responsabil al ziarului „Brassói Lapok”.

Sentința a fost primită cu îndelungă ovații de un numeros public, compus în majoritate de unguri.

Prețul intern al aurului și argintului

Hotărârile comisiei speciale a aurului

Comisia specială a aurului de pe lângă ministerul industriei și comerțului, reluând în ultima ei ședință discuția asupra prețului intern al aurului provenit din minele din țară, l'a fixat la suma de 144.200 lei kgr.

Pentru fixarea acestui preț, comisiunea a luat ca normă prețul de pe piața New-York, care este de 664⁶/₁₀ dolari, dându-se astfel satisfacție desideratului exprimat de producătorul indigen, întrucât prețul la New-York este ceva mai mare decât cel de pe piața Londrei.

Pentru transpunerea prețului New-York în lei s'a luat de bază cursul mediu al leului față de dolar pe ultima chenzină.

Operația de decontare cu Banca Națională

Comisiunea a examinat în același timp și modalitățile de decontare cu Banca Națională — principalul cumpărător al aurului indigen — pentru ca schimbul aurului să se facă pe cât mai repede posibil, iar plata către producători, în cel mai scurt termen, simplificându-se nevoziasele formalități de azi.

Expoziția școlii profesionale de fete

Săptămâna trecută publicul clujan a avut prilej să vadă și să admire expoziția de desen și lucruri de mână a Școlii de fete, de sub înțeleapta conducere a Dnei Elena Crăciunescu. Această expoziție a fost o nouă și eclatantă dovadă despre marea importanță a acestei școli, unde învățătura se înfrățeste cu munca cea în adevăratul înțeles al cuvântului femeiască. Asa se explică numele cel bun ce-l are această școală și marele interes ce i-l poartă publicul românesc. Școala profesională de fete așază de pe-acum temelile industriei casnice naționale.

E foarte greu să faci o dare de seamă amănunțită asupra acestei minunate expoziții. Ar trebui să scrii zeci de coloane și nici atunci n'ai putea descrie tot ce-ți-a văzut ochii în cele cinci săli ale școlii, împodobite cu frumoasele lucruri executate de cele vre-o 180 de eleve. Pereții salilor au fost împodobiți cu desene, dantele și covoare, iar mesele așezate lângă pereți cu tot ce poate să execute mâniaștră mână a femeii. Nu știai ce să admiri mai mult; iscusința și răbdarea profesoarelor, ori sârghiința elevelor.

Desenul predat de Dșoara Petroviciu, în școala profesională e o pregătire și completare a lucrului de mână. În clasa I s'au desenat linii, curbe, compoziții din linii și curbe, corpuri geometrice, rechizite și apoi treptat s'a trecut la flori și modele de cusături românești. Desenele elevelor sunt precis executate și de-o exemplară curățenie. Remarcăm deosebi pe cele ale elevelor Florica Morar, Sevastia Cotac, Ana Dicu și Olimpia Antonescu.

În clasa a doua s'au desenat frunze, compoziții de legume, fructe în colorii, studii de flori și legume în creion, flori și obiecte casnice. Remarcăm desenele elevelor Maria Luca, Elisabeta Orient, Maria T. Suci, Silvia Târnoveanu, Maria Borza și Ana Vașca.

În clasele III IV și V s'au desenat dantele, broderii și covoare, cele mai multe atât de fidel, încât îți venia să confuzi cu dantelele, broderiile și covoarele atârinate pe aceiași pereți. Au fost admirabile desenele elevelor Elena Poruț, Elena Comșa și Olivia Poruț, din clasa III, a elevelor Eugenia Popa, Silvia Anca, Felicia Munteanu și Maria Poruț din clasa IV, precum și a elevelor Maria Cerchizan și Veturia Rațiu din clasa V.

Trecem la secția de lingerie a Dnei profesoare Mihail și a Dșoarei Eugenia Ionescu. Aici găsim tot felul de rufe, combineuri, rufe de pat cu broderie englezească. Între multele lucruri frumoase ale acestei secții se disting cele ale elevelor Ana Stan, Elena Poruțiu, Ana Russu, clasa III; Leontina Hășegan, Cornelia Magyar, Florica Pârnu, Victoria Timar, Eugenia Popa și Felicia Munteanu clasa IV; Elvira Pop și Veturia Rațiu clasa V.

La secția D-ei profesoară Ada Dunca găsim o mulțime de lucruri de broderie artistică, lucrute de eleve în comun. E neîntrecut un tablou-broderie japoneză și un tablou-broderie, lucrat după fantazie.

În secția cu dantele de Venetia a Dșoarei profesoară Florica Gheorghie admirăm lucrurile elevelor Victoria Măreșian clasa III; Aurelia

Cionca și Zelma Dreikuss clasa V. În secția de modă a Dșoarei prof. Angela Ionescu găsim flori artistice de tot felul, precum și pălării, lucrute de eleve singuratic sau în comun. La această secție s'au distins elevele: Elena Fehér, Elena Comșa, Maria Ștefanuț, Olivia Poruțiu, clasa III; Silvia Anca, clasa IV și Elisabeta Tanco clasa V.

La secția de lingerie a Dșoarei Marie Vergulescu s'au lucrat petice de lingerie și croitorie, rochiță, surțulețe și rufărie de pat. S'au distins elevele de clasă I: Eugenie Liulea, Maria Dicu, Maria Bărbăntan, Lucreția Nicoară, Georgina Tompa, Silvia Poruț și Amalia Văsuț; aceasta din urmă a cusut o cămășuță românească de toate frumusețea.

La secția de covoare de sub conducerea Dșoarei Elsa Grigoriu admirăm un covor turcesc lucrat de elevele Aurelia Neagoe, Maria Stănescu și Paraschivăa Nicoară, clasa IV; un covor persian lucrat de elevele Veturia Oprea și Paraschivăa Nicoară, clasa V; un covor românesc, lucrat de Ana Gergely, clasa III și Georgette Dragotescu, clasa IV și alte covoare de toată frumusețea, lucrute de Elena Horvâth, clasa III, Aurelia Domșa și Ana Prunduș clasa II.

Trecem în sfârșit la cele trei secții de croitorie. Cea dintrăi e condusă de d-șoara Olimpia Dorian, pentru elevele cl. I.-II. Nu ne venia să eedem, că costumele complete, admirabil executate din această secție să fie rodul muncii unor eleve de clasa I. și II. Și totuși e așa. S'au distins elevele Maria Sevan, Elena Covăci, Olimpia Antonescu, Ana Câmpianu, Ana Dincă din cl. I. Zorica Bude, Silvia Boldor, Olimpia Turdășianu, Silvia Anca și Elisabeta Orient, cl. II.

În secția de croitorie a d-șoarei Coca Amărăscu s'au lucrat costume de tot felul, rochii de vară și iarnă, unele cu motive românești. O admirabilă rochie de stradă a lucrat Victoria Nemeș, cl. V. care a lucrat și trei perdele foarte frumoase pentru biserica ortodoxă-română, o rochie de vară Maria Fărcașiu cl. IV., iar Mariana Boldor cl. V., o căt se poate de drăguță rochie de mireasă. S'au mai distins în această secție: Octavia Băieșiu, Aurelia Lungu, Maria Stan cl. V., Margareta Vașca, Camelia Bancea, Tiberia Rob, Flora Manolescu și Elvira Rusu cl. IV.

Cea de-a treia secție de croitorie a fost condusă de d-șoara Laura Deleanu. Aici distingem o admirabilă rochie neagră, lucrată de elevele Paulina Pavelea și Maria Berbecar cl. V., o rochie de stofă lucrată de Octavia Popa și Ana Scrob, o rochie cu motive românești, de neîntrecută frumusețe, lucrată de Otilia Măgherușan cl. V. și o rochie subțire lucrată de Elisabeta Mocar și Eleonora Balint cl. V.

Mărturisim, că această dare de seamă e numai o palidă icoană a celor ce s'au putut vedea la expoziția școlii profesionale. A fost o expoziție a muncii de un an, săvârșită de o seamă de femei a zilelor de mâine, conduse cu multă pricepere de femeile zilei de azi. Credem că școala va face zi de zi progrese tot mai mari, iar publicul românesc îi va da tot mai mare importanță.

Aurelia Munteșescu

Cine va forma viitorul guvern?

— Câteva orientări printre svonuri interesate —

Intrăm, încetul cu încetul, în toila vacanțelor de vară. Parlamentul și-a închis porțile și oamenii politici s'au împrăștiat prin diferite colțuri de provincie. Regele a plecat în străinătate, de unde nu se va întoarce până la 15 August. Guvernul poate să răsuflă până atunci liniștit. Nu e, deocamdată, nicio primejdie. În lipsa din țară a Suveranului prerogativele regale au trecut, potrivit constituției, asupra Consiliului de miniștri și e greu de presupus, că d. I. Brătianu își va cere singur demisia.

O problemă de politică internă a mai rămas, totuși, nerezolvată. Ziarele vor avea grije s'o discute fără întrerupere până la toamnă, punând în circulație tot felul de svonuri și înfățișând tot soiul de interese, iară ca opinia noastră publică să fie însă mai lămurită decât era cu un an mai înainte. Ne apropiem, într'adevăr, de firescul sfârșit al guvernării liberale, și nimeni nu știe încă, — nici măcar cu aproximație, — cine va fi chemat să formeze guvernul de mâine.

Oricine ar pretinde, că e în stare să facă în această privință, o profeție a tot știutoare, sau se înșeală pe sine, sau mai practic, caută să înșele pe alții. Noi, cari nu servim niciun partid politic, n'avem pentru ce să ascundem adevărul. Câteva fapte precise, pe care le deținem din cei mai bun izvor de informații, vor întări spusele noastre.

Audiențele dela Sinaia

S'a crezut, la un moment dat, că după audiențele șefilor opoziției la Palat, lucrurile se vor limpezi. Dar nici după acest eveniment n'a intervenit o clarificare în raporturile dintre partide. Suntem în măsură să afirmăm, — oricât de îndrăzneie ar părea aceste destăinui, — că Regele nu s'a pronunțat sub nici-o formă asupra crizei politice, și nici măcar n'a recunoscut existența unei asemenea crize, ci s'a mărginit să asculte cu luare aminte, și cu o egală bunăvoință, expunerile ce i-au fost făcute pe rând, de cei cinci conducători ai partidelor din opoziție.

Cercurile averescane au ținut, ce e drept, să tâlmăcească în favoarea lor, faptul că d. general Averescu a fost primit cel dintâi, — și d. Ion Mihalache cel din urmă, — arătând, că ordinea în care au fost poștiți șefii opoziției indică și trecerea de care se bucură fiecare în fața Suveranului. Argumentul nu e lipsit de dibăcie, — dar e fals. Audiențele au avut loc în ordinea înscrierii lor. D. general Averescu ceruse audiență mai demult, a fost invitat, deci cel dintâi.

Nu e mai puțin adevărat însă, că nici d. N. Iorga, nici d. Iuliu Maniu n'au primit vre-o asigurare în ceea ce privește succesiunea. Cei doi șefi ai partidului național s'au mulțumit cu o simplă asigurare... negativă, Regele declarându-se categoric, că n'a făgăduit puterea d-lui general Averescu.

Acum nici șeful partidului popularului nu susține pe șleau, că i s'a făcut vre-o promisiune. Dar se arată mulțumit de convorbirea avută cu Regele la castelul Peleş și afirmă tu-

tutor amicilor săi, că nu există altă soluție, după retragerea d-lui I. Brătianu, decât un guvern Averescu. Pe de altă parte d-nii N. Iorga și Iuliu Maniu sunt tot atât de satisfăcuți și declară pretutindeni că: un guvern Averescu e o imposibilitate.

Sunteți lămurii?

Explicația acestei neînțelegeri nu e alta, decât aceea pe care am dat-o mai sus. Suveranul nu s'a destăinuit nimănui. Potrivit obiceiului Său, Regele are aerul că dă dreptate tuturor și așteaptă înțelepțește desfășurarea evenimentelor. Înainte de luna Noembrie, după toate probabilitățile, nu va fi vorba de o schimbare de guvern. Nu prea vedem, ce ar împiedeca pe d. I. Brătianu să rămână la cârmă până după votarea reformei electorale.

Care va fi atunci soluția Coroanei, se va vedea. Poate nici Regele n'a luat încă o hotărâre.

Soluția dlui I. Brătianu

Nu e acelaș cazul dlui I. Brătianu. Șeful partidului liberal s'a hotărât, — și hotărârea sa nu e necunoscută. D. I. Brătianu va face tot ce va sta în putință pentru a împiedica venirea la putere o opoziției unite.

Îl îndemnă la aceasta, nu numai resentimentele sale personale împotriva unor adversari cari l'am atacat în ultima vreme fără cruțare, dar

mai ales îl determină interesele de viață ale organizației politice pe care o conduce. Partidul liberal, ca să trăiască, are nevoie de două cadavre. Ii trebuie doi morți. Aceștia sunt: partidul național din Ardeal și partidul țărănesc din vechiul Regat. Actualul președinte al Consiliului va căuta, deci, să convingă pe Rege, că cel dintâi reprezintă o tendință regionalistă, iar cel de al doilea o tendință revoluționară, amândouă la fel de primejdioase pentru unitatea politică a țării și pentru prestigiul Coroanei.

În realitate, d. I. Brătianu își dă perfect de bine seamă, că fără dispariția partidului național, partidul liberal nu va putea începe o organizație serioasă în Ardeal, și fără înfrângerea definitivă a partidului țărănesc, e grav amenințat în acțiunea sa de propagandă prin satele din vechiul Regat,

E aproape sigur, prin armare, că d. I. Brătianu retrăgându-se dela putere, va recomanda Suveranului pe d. general Averescu, nădăjduind că printr'o guvernare a acestuia se va slei forța de rezistență a celorlalte grupări de opoziție. Uzanțele constituționale îi îngăduie acest gest, de a arăta urmașul pe care-l preferă. Rămâne de văzut, dacă sfatul său va fi ascultat.

Scandaloasa afacere dela Tileagd

Revizuirea exproprierei proprietăților contelui Zichy. Țăranii au fost deposedați de drepturile lor pentru a se îmbogăți câțiva potentai

O scandaloasă afacere de expropriere face obiectul celor mai însuflețite discuții în jud. Bihor. Iată cazul, cercetat cu deamănuntul.

Punându-se în aplicare legea reformei agrare, s'a expropriat dlui conte Zichy Rafael, ca absenteeist, 17.000 jugăre de pădure din jurul Tileagdului. Până aici toate sunt în regulă. Contele Zichy locuind în Ungaria, nu avea dreptul la proprietățile agrare din România. Exproprierea făcută, rămâne bine făcută, cu toate zădărnicele intervenții ungurești la Liga naționalelor.

Dar se vede că contele Zichy nu este așa de naiv, ca ceilalți magnați unguri expropriați în România. Dsa sa gândit să pună în aplicare sistemul intervențiilor, așa cum se practică la noi, cu renumerații grase pentru persoane sus puse și pentru intermediari. Și pentru aceasta a găsit un bun executor în persoana d-ni dr. I. Jacob din Oradea Mare, care, în calitate sa de fost raportor la legea agrară, știe și unde să bata, și unde să loviască.

În adevăr, după o acțiune destul de abilă, după fructuoase vizajuri la București și după vizitarea câtorva mărimi ale regimului, exproprierea pădurei dlui Zichy a fost revizuită, restituindu-se proprietarului 12.000 jugăre din cele 17.000 expropriate.

Din această afacere d. dr. I. Jacob s'a ales, se zice, cu 1400 jugăre de pădure, iar alți doi avocați din Oradea Mare, cari au secundat pe d. Jacob în această patriotică afacere,

cu câte unul și două milioane. Atata se știe de către public. Cât a costat sacrificiul revizuirii la acei cari aveau puterea să-l facă, aceasta nu se spune precis, iar după svonuri nu avem nevoie să ne luăm.

Fapt este că, deși legea este precisă în ceea ce privește proprietățile agrare ale absenteeștilor, totuși contele Zichy a putut să rămână cu 12.000 jugăre de pădure în România, trăind comod la Budapesta. Și cazul nu este izolat. Cam în acelaș chip a scăpat și baronul Stulenberg de expropriere, fără să putem afirma aici că și aceasta se datorește „ostenelilor“ dlui dr. I. Jacob, fostul raportor al legii agrare.

Dar, lăsând la o parte orice glumă, trebuie să facem dureroasa constatare că avem un talent deosebit de a ne fura căciula singuri. Scutirea de expropriere a absenteeștilor nu poate avea nicio scuză, cu atât mai mult deci scuză nu are, când această scutire se face în dauna populației sărăcite prin atâtea veacuri de nedreptăți. Legea reformei agrare, aplicată în chipul acesta, nu poate da decât rezultate contrarii, frumoaselor principii de dreptate socială și națională, cari îi stau la bază. Populația frustrată fățiș pentru îmbogățirea câtorva oameni lipsiți de scrupule, sau se scârbește și nu mai crede în autoritatea legilor, sau se revoltă.

Să băgăm de seamă că țăranii, rămași fără de pădure, robi încă pe proprietățile absenteeistului Zichy, e numai scârbită, .. și amărâtă!

Pierdem credința safelor

Cinci comune românești din Maramureș lăsate fără biserică. Populația amenință să treacă la bapțiști.

Sighet 2 Iulie

Acum un an și jumătate locuitorii comunelor Vereșmort, Sarasău, Cornești, Ferești și Valea Porcului din Maramureș, au trecut la ortodoxie, făcând toate formalitățile legale. Odată cu aceasta bisericile au fost transformate și făcute biserici ortodoxe.

În jurul acestei treceri, care rupea de la biserică greco-catolică un număr de peste 10.000 de capi de familie, s'au făcut, din nefericire, o sumă de agitații și intrigi. Cea mai boacăna dintre toate însă a fost ordinul ministerului cultelor de a se închide bisericile. Aceasta s'a petrecut în ajunul Paștelor. Locuitorii comunelor Vereșmort, Sarasău, Cornești, Ferești și Valea Porcului au rămas de slintele sărbătorii lipsiți de bucuria, slujbei religioase, și în această stare se află până astăzi.

O delegație, în frunte cu preotul Baaciuc din Vereșmart, bate de la Paște drumurile Bucureștilor și Clujului, dar nu poate isprăvi nimic. Oamenii s'au înarmat cu toate documentele necesare, au adus declarații categorice, legalizate de primăriile respective, au cerut audiențe și la ministerul cultelor și la consistoriul din Cluj, nimenia însă nu are curajul să ia o hotărâre.

Situația în aceste comune este în adevăr desperată. Locuitorii rămași fără biserică îndură la credința gr. catolică nu vor să se mai întoarcă și, lipsiți de sprijinul bisericii ortodoxe, ei amenință că vor da foc bisericilor și se vor face bapțiști sau adventiști. N'avem niciun cuvânt de încurajare pentru desbinările dintre bisericile noastre românești și ne dăm seama că orice lupă pe acest teren nu ne poate fi decât spre pagubă. Dar atunci când faptul s'a consumat, cum este cazul cu cele 5 comune din Maramureș, credem că este bine să se încezeze cu orice ambiție confesională.

Căci hărțuind populația cu măruntă contestații și agasându-o cu dispoziții ministeriale lipsite de sens legal și logic, nu facem decât s'o îndepărtăm de la credința românească, fie această credință mai veche, ca ortodoxia, fie ea mai nouă, ca gr. catolicismul.

Cazul din Maramureș este tipic în această privință și ar trebui să fie și un avertisment pentru cei ce cred că se pot juca cu conștiințele oamenilor. Populația trecută la ortodoxism, nu este perdută pentru românism, dar va fi de bună seamă când se va arunca de desperare în brațele cineștie cărei secte, cu învățături suspecte și tendințe văjmașe.

Coresp.

— Fabrica de mobile „Transilvania“ a trimis în Palestina un prim transport cuprinzând materialul prelucrat pentru 200 dormitoare. Dacă acest transport va reuși, această fabrică intenționează să încheie convenții speciale cu Palestina, deschizând ateliere de montaj pentru materialul de mobile pregătit și lucrat în țară.

Ciorapii SĂNDOR sunt cei mai **CLUJ**, Piața Unirii 9
buni!

Noua lege electorală

Cine nu poate vota?

Cazurile când exercițiul dreptului de vot sau eligibilitate devine nul. Se încurajează abuzul și șicana? Incompatibilități.

Proiectul de lege prevede trei categorii de cazuri când cineva nu-și poate exercita dreptul de vot și anume în caz de incapacitate, de reddenmitate și incompatibilitate.

Sînt incapabili de a vota sau de a fi aleși cei puși sub interdicție sau consiliu judiciar, precum și cei declarați în stare de faliment și nereabilitați.

Sînt nedemni a fi alegători sau aleși:

a) Cei Condamnați pentru crime sau anume delict specificate în lege.

b) Cei despre cari este evident că au comis acte de dușmănie în contra statului român sau națiunii române — spune textual proiectul la art 29 punctul c. — Redactarea ni se pare însă foarte flexibilă. Cine constată evidență actelor de dușmănie și până unde poate merge această evidență? Dacă aceasta o face primăria la întocmirea listelor electorale, lesne ne putem închipui ce rezultate pot da patimele și dușmăniile poli-ce cu un asemenea text de lege.

Acte de evidentă dușmănie n-au comis cu evidentă decât numai acei ce au suferit o condamnare judecătorească pentru asemenea fapte; deci legea nu poate exclude de la exercițiul dreptului de vot decât pe cei *condamnați pentru acte de dușmănie la adresa țării și neamului românesc*. Altfel ea înlesnește abuzul și șicana.

Mai departe la acelaș punct se spune: Nu sînt însă nedemni a fi alegători sau aleși cei condamnați în decursul războiului pentru delict de caracter politic de către judecătorii civile și militare austro-ungare sau austriace. Acest adagio s'ar referi la condamnările suferite de românii din Ardeal și Bucovina, dar este neclar și defectuos redactat. El trebuie să precizeze de cari anume delict politice este vorba, căci după cum este redactat ar putea să vină cu pretenții și condamnații cari au luptat pentru cauze străine sau potrivnice idealului nostru național, ceea ce ar fi profund imoral. Desigur că autorul legii nu s'a gândit decât la românii condamnați pentru aspirațiunile lor naționale românești, dar trebuie să o spună precis pentru a nu ne trezi în listele noastre electorale, alături de acești români, cu toți delictvenții imperiului desmembrat.

c) Cei ce s'au sustras de la recrutare sau au refuzat jurământul de credință.

d) Cei ce au renunțat la cetățenia română.

e) Cei cari stau sub controlul polițienesc sau sînt deținuți într'un institut corecțional.

Și acest punct este imprecis! Ce a voit să înțeleagă autorul proiectului prin controlul polițienesc? Răspunsul este foarte greu de găsit. Alegătorii cari nu vor inspira destulă încredere guvernului, vor fi declarați sub controlul polițienesc și astfel împiedecați de a-și exercita dreptul de vot. Pentru aceasta, proiectul trebuie modificat, fie precizându-se

intenția legii, fie renunțându-se la textul propus.

f) Cei cărora li s'a retras de judecătoreie puterea părătească asupra copiilor, pe timpul cât copii stau sub tutelă străină.

g) Cei condamnați definitiv pentru delict sau crimă provenită din poftă de câștig, cei condamnați de înaltă trădare, pentru rebeliuni, silă contra autorităților, spionaj.

h) Cei condamnați la pierderea drepturilor politice pe timpul prevăzut în sentință.

i) Cei cari după unire au luptat sau unețit contra statului ori armatei, dacă aceasta s'a constatat de o autoritate publică sau judecătorească precum și toți funcționarii publici, notarii publici, avocații, cari au denegat serviciul în statul român.

j) Cei ce sînt în case de prostituție sau de jocuri de noroc, aceștia din urmă numai atunci când au fost osândiți printr'o sentință judecătorească.

l) Cei condamnați pentru dezertare.

m) Cei condamnați la degradare militară.

Nu sînt nedemni a fi alegători sau aleși cei condamnați în decursul războiului pentru crime cu caracter politic de către judecătorii civile și militare austro-ungare sau ungare. De asemenea cei condamnați de judecătorii ungare în legătură cu intrarea armatei române în Ardeal în 1916.

Proiectul stabilește următoarele incompatibilități:

a) Militarii în activitate nu pot vota și nici nu pot fi aleși.

b) De asemenea nu pot fi aleși salariații de stat, județi, sau comună, ai așezămintelor de utilitate publică cari au bugete votate de Adunarea deputaților, decât dacă demisionează cu 30 zile libere înainte de prima zi a alegerii, la care candidează.

Această dispoziție se referă și la salariații întreprinderilor particulare, pentru numirea carora se cere decret regal.

c) Miniștrii și subsecretarii de stat, preoții mireni, profesorii universitari sau secundari, institutorii și învățătorii cu titlu definitiv pot fi aleși numai în colegiul sufragiului universal. — Obiecțiunea se referă la alegerile pentru senat, la alegerile pentru Cameră, nefiind colegii, nu se pune nicio restricție.

d) Membrii Corpurilor Legiuitoare, cari primesc o funcție de stat, alta decât cele arătate mai sus, pierd mandatul pe care îl au.

e) Deputații și senatorii nu pot pleda contra statului, județelor sau comunelor, și nici nu pot încheia contracte de lucrări și furnituri.

Trăsuri de copii și baby în engros și în detalii cumpărați la „PARISIEN“ Cereți prospect! 3-12

Cum se va aplica noua lege o energiei?

Ce urmărește legea. Un nou isvor de „afaceri“. Câteva păreri și comentarii din cercurile industriale ardelenne. De ce nu se poate înfăptui regulamentul legii.

În 1924 a fost promulgată noua lege a energiei, care în principiile ei, urmărește un scop economic și național de cea mai mare importanță. Legea a fost propusă și cerută de întreg corpul ingineresc din țară.

Principiul fundamental al legii este reglementarea și economisirea energiei și a combustibilului în mod rațional, întrucât s'a dovedit cu prisosință că actualmente se face o risipă grozav de păgubitoare și dăunătoare economiei naționale.

Privită din acest punct de vedere noua lege a energiei era o necesitate imperioasă. În forma însă în care a fost ea concepută și redactată, legea prezintă greutăți care o fac aproape imposibil de aplicat.

În cercurile industriale din Ardeal, domnește o mare îngrijorare, pentru că, dacă după cum am arătat mai sus, legea urmărește în fond un scop bun, ea va da totuși loc la interpretări cari vor lovi grav în interesele industriilor existente.

Îată ce păreri și comentarii se fac în cercurile industriale din Ardeal, față de noua lege a energiei. Un mare industriaș ne-a spus următoarele:

„Cu noua lege, toate instalațiunile existente sunt puse direct sub control din punct de vedere al combustibilului și a crușării energiei și nu dă voie înființării altor instalațiuni până nu se conformează acestei legii.

Asfel statul se amestecă în administrația interioară a tuturor întreprinderilor industriale. Apoi legea este foarte drastică. Vă dau un exemplu din Art. 4. alineatul ultim care este categoric și sună asfel: „În cazul când o instalațiune existentă ar împiedeca executarea unei alte instalațiuni de un interes vădit superior din punct de vedere al intereselor economice naționale, ea va putea fi expropriată.“

Este delat sine înțeles la ce abuzuri va da loc acest articol și ce isvor de „afaceri“ constituie el pentru acei cari vor fi puși să aplice noua lege a energiei.

Un alt mare industriaș din Ardeal, tot așa de nemulțumit de chipul în care se prezintă noua lege a energiei, dar mult mai înțelegător asupra „subtilităților“, ne-a spus foarte sceptic: Este inutilă orice agitație; legea oricum se va aplica așa cum a fost concepută și tocmai pentru că a fost așa fel concepută. *Toate industriile vor înțelege în cele din urmă, că trebuie să creeze încă câte 2—3 locuri în consiliile de administrație și atâta tot. Alte mari schimbări nu prea vād, că se vor produce prin aplicarea... „legii energiei.“*

În scurt aceste păreri și comentarii, zugrăvesc, credem îndejuns spiritul care domnește în Ardeal față de noua lege a ministerului de lucrări publice, dar zugrăvește mai ales spiritul nou de care se pătrund și cercurile ardelenne față de aseme-

nea legiuri concepute în bioururile ministerelor și votate cu ochii închiși de majoritățile parlamentare.

Mai adăugăm că actualmente se „muncește“ la întocmirea regulamentului legii, muncă, ce până'n prezent a rămas infructuoasă, pentru că regulamentul înlocuit de comisiunea însărcinată, a fost săptămâna trecută, a patra oară respins.

C. Humureanu

Expoziția dela Chișinău și industriile ardelenne

La inspectoratul industrial din Cluj, ca și la celelalte inspectorate din Ardeal, au fost repetate ordinele ministerului de industrie cu invitațiunea de a se face cea mai întinsă propagandă, pentru că industriile ardelenne să ia parte în număr cât mai mare la Expoziția și Târgul de Mostre din Chișinău. Lămuriri complimentare arată, că expoziția va avea loc la data fixată, contrar unor svonuri care se lansaseră.

Pentru această mare manifestație economică națională, statul a acordat un ajutor de 10 milioane.

În Ardeal, este adevărat, că din cauza depărtării și a împrejurărilor create de criză, nu domnește prea mare entuziasm, printre factorii industriali, față de expoziția și târgul de mostre dela Chișinău. Totuși în urma asiduelor stăruite depuse de d-nii ingineri inspectori Petrovici și Hossu, un însemnat număr de firme și industrii s'au înscris pentru această expoziție. Astfel din Cluj, Oradea-Mare, Satu-Mare și Sibiu s'au înscris peste până acum 40 de firme.

Controlul lucrătorilor străini

La Cluj comisia pentru controlul lucrătorilor străini și-a sfârșit lucrările în cursul săptămânei trecute. Din județele Bihor, Bistrița-Năsăud și Sălaj au fost cam 1000 de cereri pentru prelungirea șederei în țară. S'a acordat pentru toți acei a căror rămânere în țară nu este justificată, o prelungire de grație de 3 luni, apoi prelungire de 6 luni și un an, după situația și greutățile familiare ale fiecăruia. Interesant este faptul, că aproape majoritatea acelor hotărâți să părăsească țara la datele indicate, au cerut încetățenirea. Se știe însă, că aceasta se capătă după un stagiul de 10 ani, iar acei cari au cerut indigenatul timp de 10 ani sunt scoși de sub orice control, astfel în cât cei vizați au știut și de data aceasta, să scape măsurilor și dispozițiunilor noului control al lucrătorilor străini.

Cele mai ieftene articole de lux pentru doamne se pot cumpăra de la magazinul „BARZA“ Cluj

Deducții politice dintr'o comemorare

— Ce ne spune d. C. Xenii, fost ministru în guvernul Tache Ionescu —

În trenul Expres Oradea-Mare—București, se urcă la Sinaia fostul ministru d. Const. Xenii din guvernul Tache Ionescu.

Găsesc momentul nimerit să-l întreb despre unele svonuri grave, cari circulă în Ardeal:

— E adevărat că a-ți voit să vă serviți de comemorarea de Duminică dela Sinaia a lui Tache Ionescu, ca să faceți unele declarații politice din cari ca o deducție logică ar fi ca gruparea tachistă să părăsească partidul național? Unele ziare din Ardeal au și precizat că d-nii Stelian Popescu, Mihai Cantacuzino, și G. Derussi vor fi cei din urmă cari vor demisiona din partidul național și vor trece la averescani.

Solidaritatea din partidul național

La aceasta fostul ministru mi-a răspuns:

— Niminea dintre noi nu s'a gândit la așa ceva. Nu ne pretăm la intrigi liberale, fiindcă ne dăm bine seama, că dacă am provoca o spărtură în partidul național nu vor profita atâta averescanii, cât Brătianu, care și-ar vedea și mai mult întărită situația.

Pelerinajul la mormântul lui Tache Ionescu a fost una din rarele manifestări politice în țara Românească, o manifestare de un caracter pur idealist. Sute de bărbați politici din toate părțile țării au dat dovadă, prin omagiul adus marelui mort, cum înțeleg ei devotamentul chiar pentru un mare bărbat politic care nu mai e în viață. S'a mai putut vedea că tachistii nu sunt câțiva bărbați izolați, ci o falangă impunătoare.

Cei peste 500 de intelectuali cari au depus eri omagiul lor la mormântul lui Tache Ionescu desigur că nu trag nici un profit de la un asemenea pelerinaj. Au făcut cheltuieli mari de bani și timp venind din părți îndepărtate ale țării. Dar au făcut și mărturia unui suflet generos, recunoscător deși nici când a trăit Tache Ionescu și nici după moartea lui n'au tras vre-un folos material prin faptul că au stat în preajma lui. Dar cu toții își dau acum perfect seamă ce a pierdut țara prin moartea acestui mare bărbat de Stat și cu toții văd acum ce a făcut Tache Ionescu pentru mărirea țării.

Intrigi zădarnice

„Cu prilejul aceleiași manifestări dl. Iorga și mai mulți au fost obiectul unor foarte călduroase serbătorii de atașament devotat. S'a putut observa cât de mult au fost impresionați de credință nestramută ce știu s'o păstreze atâția patriziani în marele suflet animator ce a fost Tache Ionescu și aceasta este o garanție că toți acei cari l'au comemorat acum pe Tache Ionescu vor ști să facă zid în jurul actualilor conducători ai partidului național.

Nu noi vom provoca încurcături partidului național. Nu noi vom da curs intrigelor liberale sau averes-

cane. Cele câteva articole politice au apărut în ziarul Universul, cum e acel faimos articol „Ospățuri politice“ nu pot servi ca dovezi că d-nii Stelian Popescu, Cantacuzino, Derussi au intenția de a părăsi partidul național și de a trece la partidul averescan, chiar dacă articolele de mai sus, cari au stârnit atâtea comentării, au fost inspirate de dl. Stelian Popescu.

Chestiunea Stere și fuziunea

«Noi tachistii nu facem de altfel nici un secret din punctul nostru de vedere deosebit în unele chestiuni. Așa suntem de părere că Stere trebuie să stea la o parte, să nu se vâre mereu, să nu se îmbulzească provocând mereu încurcături. Să stea în rezervă așa cum impune bunul simț al unui om când vede că interese superioare ale țării reclamă să se dea deoparte. În al doilea rând noi tachistii suntem de părere că coaliția de acum între partidul național și partidul țărănesc nu trebuie să se facă într'o fuziune. Așa cum sunt acum raporturile între aceste două partide e tot ce poate fi mai acceptabil. Fecare își păstrează intact: programul său, individualitatea sa, cadrele sale, idologia sa.

Greutăți, cari nu se pot înlătura

Fuziunea înseamnă noi sacrificii, noi concesiuni, noi renunțări și nu știu cine are de câștigat de pe urma acestei fuziuni. Nici la Palat nici în țară nu va crește prestigiul nostru sau puterea noastră în cuind coaliția prin fuziune. Și apoi trebuie să se ia în considerare rolul provinciei în organizația de partid. S'a putut vedea până acum din fuziunile între partidul d-lui Iorga cu partidul d-lui Argetoianu și apoi între partidul naționalist al poporului și partidul național din Ardeal, cât de greu merge fuziunea în provincie, asta fiindcă fuziunea înseamnă sacrificii de o parte și de alta. Și în provincie oamenii politici nu renunță așa lesne la situația lor de șefi ai organizațiilor județene.

O nouă fuziune înseamnă noi sacrificii și deci noi dificultăți.

Blocul opoziției rămâne

Ca încheere vă pot asigura că blocul în actuala lui situație își va păstra consistența. Noi tachistii în nici un caz nu-l vom submina, fiindcă am învățat de la marele nostru dascăl un profund adevăr politic:

În politică, a spus Tache Ionescu, — ceea ce trebuie să știi înainte de toate e să înghiți multe. Eu, mi-a spus regretatul Tache Ionescu, am înghițit și șopârle și crocodili, am înghițit fiindcă mai presus de persoana mea am pus interesele țării. „Așa vom face și noi, și așa ar trebui să facă și alții.“

Declarațiile de mai sus desmint dar categoric svonurile răspândite în Ardeal, că gruparea tachistă ar avea intenția să treacă la averescani.

Leonard Paukerow

Creditele industriale s'au suspendat

— Un aviz micilor industriaș —

Informațiuni din sursă particulară ne afirmă că institutul „Creditul Industrial“ a suspendat operațiunile de credit, ne mai acordând solicitatorilor niciun ban, din cauza lipsei de numerar.

Relațiuni ulterioare, din sursa oficială ne confirmă acest fapt cu lămurirea, că aceste credite s'au suspendat dela data de 15 Iunie.

In acelaș timp am fost rugați să arătăm, că din aceleași motive a fost suspendată chestiunea înființării creditelor pentru micii industriași, până la noi dispozițiuni.

Nouii trenuri puse în circulație

Cu începere de azi se vor pune în circulație trenurile personale amânate 535 și 536 Galați—Tecuci, în legătură spre și dela Iași, precum și trenurile 547 și 548 Adjud—Bacău în legătură la Adjud cu trenul 446 dela Oradea-Mare—Cluj—Indu—Moinești etc. și spre P.-Neamț și înapoi dela P.-Neamț spre Moinești—Târgu Mureș—Suga—Oradea-Mare.

Trenul personal 634 Iași—Pașcani, a fost modificat dela aceeași data, cu plecarea din Iași la orele 7, 15, având legătura în Pașcani la trenul express 52 spre Mărășești—București.

Noii societăți și bănci autorizate să funcționeze sau să-și sporească capitalurile

Comisia specială economică a acordat autorizația de a funcționa sau de a-și spori capitalul următoarelor întreprinderi industriale și bănci din Ardeal:

Fabrica Ardeleană de spirt, societate anonimă din Tg.-Mureș se autorizează funcționarea.

Succesorii »Fraților Fucs« societate anonimă din Oradea-Mare, se autorizează funcționarea și se aprobă sporul de capital.

„Brăza Kálmán“ societate anonimă chimico-industrială din Carei-Mari se aprobă sporul de capital.

Societate anonimă pentru comerț de hârtie din Oradea-Mare se autorizează funcționarea.

»Silvania« societate tehnică anonimă din Brașov, se aprobă sporul de capital.

»Cimitirul« societate anonimă de asigurări pentru înmormântare în Lupeni, se autorizează funcționarea.

Întreprinderea forestieră »Aleșd« societate anonimă din Oradea-Mare, se aprobă sporul de capital.

Casa de economii Banca Poporală din Arpașul de jos, se aprobă sporul de capital.

Casa de păstrare generală, societate pe acțiuni din Arad, se aprobă sporul de capital.

Banca Frontiera societate anonimă pentru comerț și industrie din Oradea-Mare se autorizează funcționarea.

Casa generală de păstrare, societate anonimă din Brașov se aprobă sporul de capital.

Casa de economii, societate anonimă din Reghinul-Săsesc, se aprobă sporul de capital.

Prăvălia noastră de articole de bucătărie
existență de nouăsprezece ani
a fost mutată în Calea Regele Ferdinand 23 (fost Hotel Democrația vis-a-vis cu poșta centrală).

Aranjamente complete pentru bucătărie, vase zmlăuite, porțelanuri, sticlărie și tacâmuri cu prețurile cele mai avantajoase.

In luna de deschidere 10% reducere.

Prăvălia se poate vizita fără obligația de a cumpăra

Moskovits & Comp.
Secție de en-gros, separată!

PANTALONI DE TENNIS, SACCO LÜSTER, HAINE DE PÂNZĂ LA

M. NEUMANN
CLUJ, PIATA UNIRII 14.

INFORMAȚII

— Ministerul de finanțe a dispus acordarea unor indemnizații de încurajare pentru notarii comunali din Ardeal însărcinați cu încasarea impozitelor. Se vor da: câte 150 lei pentru notarii comunali cu încasări până la 50 la sută din debitul dat în seama lor; câte 250 lei pentru cei cu încasări până la 75 la sută și câte 300 lei pentru cei cu încasări peste 75 la sută. Plata indemnizațiilor se va efectua trimestrial.

— Prin decret regal corpul electoral pentru alegerile Camerelor de agricultură este convocat. Alegerile s'au fixat pentru 25 August crt.

— Sucursala Băncii Anglo-Austriace din Oradea-Mare, s'a naționalizat sub numirea de Anglobank Oradea-Mare, rămânând și pe mai departe sucursala Băncii Anglo-Austrian Bank Ltd. din Londra. Anglobank are sucursale în toate centrele europene. În România are două sucursale.

— Societate „Ivria” de asigurări din Oradea Mare a fost naționalizată. Majoritatea acțiunilor au fost cumpărate de societățile de asigurare „Dacia-Română” și „Generală” din București.

— *In urma unei consfătuiri care a avut loc la ministerul muncii s'a hotărât ca pentru regiunea Cluj să se înființeze o Cameră de muncă, cu sediul în Cluj. De asemenea se va înființa o cameră de muncă la Dej, cuprinzând și jud. Bistrița.*

— Suntem informați că soc. de asigurări și reasigurări „Belgo-română”, bine introdusă în Ardeal și Bucovina, va înființa la Oradea-Mare o casă de bancă.

— În localul cafenelei „Patria” s'a deschis popota funcționarilor particulari. Tot acolo este și clubul asociației funcționarilor particulari.

— Conflictul de muncă dela turnătorii de fier Simonfy și dela fabrica „Archimedes” a luat sfârșit.

— Comisia centrală de rechiziții din marele stat major al armatei a fixat un nou tarif de prețuri pentru rechizițiile de la 1 Aprilie 1925 la 31 Decembrie 1926.

— *Tribunalul din Cluj, judecând procesul de ultraj intentat contra d. dr. I. Erdeli, în urma incidentului dintre Dsa și D. Praporgescu, pe când acesta era prezident al tribunalului local și prezida o ședința a comisiei de impunere, a condamnat pe d. dr. I. Erdeli, pentru insultă la 15 zile închisoare corecțională și 3000 lei amendă. Împlinirea pedepsei corecționale s'a amânat pentru un timp de 3 ani. Senatul a fost compus din dnii Moldovan, președinte, Ujvárosi și Decuseară*

— La Paris a avut loc zilele acestea o importantă licitație de autografe prețioase, în sala Drouot, sub direcțiunea distinsului literat Simon Kra. Prețurile la cari au fost cotate autografele, au înțrecut cu mult așteptările tuturor.

O scrisoare a lui Honoré de Balzac către Théophile Gautier a fost adjudecată la 1100 franci; un autograf al lui Beethoven a atins cifra de 2400 franci; zece scrisori ale lui Auguste Comte, filosoful pozitivist, s'au vândut cu 1865 franci. Un articol al lui Anatole France cu 1500 franci, manuscris integral al colec-

ției „Loisirs de la Poste” al lui Mallarmé, cu 2800 franci; cel al »Ficilor de temperatură”, al lui Paul Morand, cu 2100 franci și un important autograf al lui Napoleon cu 6650 franci.

Cel mai mare preț oferit, a fost pentru cumpărarea unui manuscris scris de Voltaire, comentat de prietenul său Frederic al doilea și având, într'un colț al hârtiei două rânduri scrise de Beaumarchais. Acest manuscris a fost vândut pentru suma de 11.100 franci.

— Pentru călătoria participanților la cursul de vară al Universității Populare a d-lui N. Iorga, dela Vălenii de Munte, legitimați cu legitimații eliberate de Universitatea Populară și vizate de Serviciul Comercial al C. F. R. de la orice stațiune din țară, între 10 Iulie și 25 August, stațiunile vor percepe 25 la sută din taxele de călătorie, atât la ducere cât și la întoarcere.

Bagajele călătorilor pe CFR.

Dispozițiunile direcției generale

Direcțiunea generală CFR. a luat dispozițiunea ca sub nici un motiv să nu se mai permită introducerea în vagoanele de călători (a altor colete decât a bagajelor de mână. Vor fi astfel admise cutiile de pălării, geamantanele de piele sau de pânză, cele de împletituri cu dimensiuni mici, ușor portative, etc. Toate aceste colete se vor introduce în compartimente în limita spațiului ocupat de călătorul respectiv, neadmițându-se depozitarea lor pe coridoarele vagoanelor cari urmează să fie lăsate libere pentru accesul călătorilor și personalului de serviciu al trenurilor.

Șefii de stațiuni precum și personalul de control va pune în vedere, mai ales hamalilor, ca sub nici un motiv să nu mai introducă în vagon decât bagajele de mână specificate mai sus.

Cei ce nu se vor conforma acestei dispozițiuni vor fi aspru pedepsiți.

Dacă în vagoanele de călători se vor găsi alte bagaje decât cele permise, personalul de tren însărcinat cu controlul va dispune predarea lor la vagonul de bagaje, iar posesorii lor vor fi obligați a plăti taxele tarifare de bagaje.

Angajarea muncitorilor străini

Aplicarea legii migrațiilor

Legea migrațiilor, intrând în vigoare, pe viitor orice industriaș sau comerciant, firmă socială sau individuală precum și oricine va angaja un strein la lucru, sau în serviciul său și nu va încunoștiința până în 3 zile inspectoratul respectiv al muncii, va fi pedepsit cu amendă de 500 lei de fiecare strein ne-declarat.

Această pedeapsă se va aplica și în cazul când chiar dacă se va declara angajarea făcută, lucrătorul angajat nu va avea actele în regulă.

Naivitatea ziarelor minoritare din Oradea-Mare

Oradea-Mare. — E incontestabil lucru, că cele mai multe din colidienele minoritare din centrele ardelenesti, sunt făcute cu nerv, cu simțul actualității. Colegii minoritari din breasla gazetărească, cunosc tainele succesului unui ziar: Reportagiile și informațiile.

Recunoscând calitățile presei minoritare, asta nu ne împiedică să-i vedem și scăderile și exagerările.

În goana după subiecte, și chestiuni la ordinea zilei, multe din gazetele ungurești cad în exagerări voite, trag de mâini și de picioare un fapt divers neînsemnat și-i dau proporții și o importanță nemeritate. Iată un caz recent:

Prefectul județului Bihor, d. Dr. Nicolae Popovici, se îmbolnăvește dăunând grav la București. Odată cu vestea acestei îmbolnăviri, ziarul „Nagyvárad Napló” adusese din Capitala și știrea că se va produce o schimbare la Prefectura județului. Și în direcția aceasta a început cu amănuntele: Prefectul de poliție din Oradea, d. Cătană, va trece la prefectura județului, iar ca prefect de poliție va fi numit sau d. Bunescu, actualul director de poliție, sau d. Ulpiu Gomboș, căpitan în rezervă. Că la un moment dat era vorba să fie numit prefect, avocatul Ion Picu Băncilă, fost șef de siguranță la Oradea, dar ca unchiul lui, însuși d. Ministru și general Moșoiu, s'a opus contra acestei numiri.

Și tot pe tema aceasta, ziarul mai sus pomenit a brodat ca articol de fond un reportaj pe două coloane. Și după acesta, vine și „Nagyvárad Estilap” care reia aceeași temă, cu alte variante, cu adăsurii, cu rețușări, cu intercalări, cu rectificări, cu interviewuri-exprese, cu declarațiile tuturor prefectilor posibili, probabili sau chiar imposibili.

Și Românii din Oradea-Mare faceau haz citind aceste regortagii, și se întrebau nedumeriți cum se poate da importanță exagerată unor persoane și unor svonuri. Și râdeau cu poftă chiar d-nii Gomboș, Băncilă, Bunescu, etc. cum numele lor e luat în combinație. Par'că ar fi vorba de niște remanieri ministeriale. Ei n'au cerut și nici nu au nevoie de asemenea reclamă, dar cer să nu li se ia numele lor în deșert.

Iar noi ceștia, veniți din Capitală la Oradea-Mare, ne-am zis:

— În zadar! Tot gazete de provincie sunt. Ori cât de bine sunt redactate, de regulă, — tot își dau în petec descori. Provincia sireacă! Cea ce în ziarele bucureștene se publică numai într'o informație scurtă de trei rânduri: schimbarea de prefect într'un județ ardelenesc — și asta numai după ce schimbarea s'a produs în mod oficial, — în ziarele din Oradea se dă proporții de eveniment senzațional unei asemenea schimbări eventuale a unui funcționar public, și i se dă aceeași importanță și amploare că și horrilor Ligei națiunilor, de pildă.

Ce-i mai interesant din toate acestea, e că schimbarea de prefect, nici nu s'a produs, și că nu e pentru prima oară când ziarele pomenite vorbesc de schimbări la prefectură, fără ca ele să se producă. Un simpu svon, și un reporter îl ia în serios, redactorul responsabil dă loc de frunte reportajului insignifiant, iar editorul ziarului e mulțumit, că numai gazeta lui e bine informată.

Naivite pe toată linia
Iată de ce e bine, ca în presă să domnească acea stăpânire de sine, acea notă justă și cumpănă dreaptă, care e apanagiul marelor cotidiene europene.

L. P.

Aprovizionati-vă cu stofe bărbătești, stofe pentru paltoane, furnituri și covoare cu cele mai ieftine prețuri de fabrica
1-4 la firma

Gromen & Herbert
Cluj, Calca Regele Ferdinand No. 13

„CRISTAL”

Spălătorie și văpsitorie chimică
Cluj :-: Telefon 500.

Vopsește și curăță orice rufărie!!!
!!! Efectuează comenzi și prin postă !!!

PIAȚA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ

Cereale

Grâu:	13
Porumb:	225
Orz:	800
Secară:	10

Manufactură și Textile

În străinătate prețurile arată tendință de urcare fapt care va influența și prețurile dela noi. Din cauza timpului nefavorabil articolele de vară sunt puțin căutate.

Zefir m. lei 50.
Batist m. lei 60—70.
Z-fir mercilizat lei 130.
Mătasă mercilizată m. lei 200—250.
Mătasă m. lei 600—700.
Pânză m. lei 30—50.
Ciorapi de bumbac lei 20.
Ciorapi de ață lei 50—80.
Ciorapi de fildecos lei 85—150.
Ciorapi de mătasă lei 100—150.
Mănuși de ață lei 30—50.

Pielărie

Talpa I-a lei 145
Talpa II-a lei 130—135.
Crușon I-a lei 195—210.
Crușon II-a lei 185—190.
Gatur 98—110.
Porle 90—110.
Porle englez 155—160.
Box negru I-a 80—90.
Box negru II-a 60—70.
Box colac I-a 110—120.
Box colac II-a 70—90.
Chevreaux 70—100.

Chimicale

La articolele chimice prețurile în general neschimbate. Prețurile articolelor de cauciuc manifestă tendință de urcare. Glicerina intensiv căutată, nu se găsește însă în cantități suficiente.

Salicil 220—240.
Glicerină 120.
Formalin 70.
Naftalin 24—26.
Acid carbonic 68—72.
Chinină sulfurică 5000.
Stearină 75.
Parafină 48.
Ceresină 70—75.
Sare bismut 1200—1400.
Vaselină albă 75.
„ galbenă 45.
„ albă americană 110
„ galbenă americană 65.

Petrol și derivate

Prețurile au fost:
 Țițeiul cotează 31.500—31.700 lei vagonul de Buștenari și Băicoiu ușor și 26.500—26.600 lei, cel de Moreni neparafinos.

Benzina ușoară e cerută la 11.00 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 11.10 lei kgr.

Benzina grea e cerută la 8.70 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 8.75 lei kgr.

Petrolul lampant este cerut la 2.80 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferit la 2.90 lei kgr.

Motorina este cerută la 2.00 lei lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 2.10 lei kgr.

Păcura este cerută la 1.70 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 1.75 kgr.

Uleiurile CFR. se găsesc la 5.70 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Uleiul regal O cerut la 7.70 lei kgr. loco fabrică fără taxe, OO a 8.70 lei kgr. și cel OOO la 11.80 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Fierărie

Cositor lei 315.
Compoziție dela 10 la 80 la sută, conținut garantat de cositor lei 37—250.
Plumb lei 42.
Zinc lei 42—50.
Antimoniu lei 170.
Aramă lei 105—125.
Alamă lei dela 85—130.
Tablă neagră dela 05—14 mp. lei 19—1250.
Tablă neagră de acoperiș dela Nr. 16—Nr. 22 lei 18—20.
Tablă galvanizată dela Nr. 18—Nr. 22 lei 29—31 pe kgr.
Tablă albă dela 90 libre la 216 lei 1400—3250.
Fer: în bare lei 1075.
„ beton lei 11.
„ cornier lei 11.
„ balot 13.
Tevi de gaz: negre dela 22—270 lei.
Tevi galvanizate ca mai sus, cu 40 la sută adaus.

Spiritoase

Țuică de drojii din Basarabia 70—75.
Țuică din Ardeal 85—90.
Vin de masă 17.
Vin superior 30.
Țuica de prune nu cotează,

Lemne

Cherestea
Material de construcție 24 ^m /m mc 1600.—
Material de construcție 24 molid 1750.—
Materialul de tâmplărie molid 24 ^m /m mc 2100.—
Rigline și lațuri 1600.—
Lemn cioplit de brad 950—1050
Dârnițe 7.5—9 cm m ² 7.50
„ 9—11 „ „ 9.—

Lemne de foc
 Lemne de foc de fag ab stația de încălzire, variază pe stațiuni de vagon 10.000 kg. 4500—5200
 Lemnele de foc sunt cerute de către unguri și se ofere 7000—7400 lei ea vagon ab frontiera ungară.

Coloniale

Cafea Rio 120.
„ Maragojip 240.
„ Salvador 185.
„ Portorico 195.
Orez Rangoon 2350.
„ Japonez 29—30.
Cacao Corf. 72.
Lămâi per lada 1000
Ceai Moris 130, O. P. 220
Migdale 195—220.
Zahăr 27—30.
Pioer 76.
Scorțișoară 76.
Alune 185—195.

Furaje

Fân 200—220.
Lucernă 240.
Pae 80—100.

Vite

Vite 22.
Porci grași 30—38.
Porci slabi 26—30.
Vițel de lapte 20—22.
Vițel măsat 20—22.

Tablele de asbest METEOR

ale fabricii de eternit din Oșorhei, județul Bihor sunt cele mai durabile

Acoperământul nu are nevoie de îngrijire și reparare, e mai bun și mai ieftin ca cel de tinichea.

3—16 Se capătă la:
„FERARIA“ S. A.
 CLUJ, CALEA VICTORIEI NO. 28.
 Telefon 4—40, 3—47.

BURSA

Valutelor la Zürich 4 Iulie închidere.

Franci francezi	2417 ¹ / ₂
Franci belgieni	—
Lire sterline	2506
Lire italiene	1875
Dolari	515 ¹ / ₂
Reischsmark	—
Franci elvețieni	—
Coroane cehe	1527 ¹ / ₂
Coroane ungare	7255
Shillingi	30.60—30.75
Drahm:	—
Dinari	902 ¹ / ₂
Lire otomane	—
Zloți	—
Lei	237 ¹ / ₂
Napoleoni	—
Cor. Austr.	7255
Pesetas	—

Mica publicitate

Articole de porțelanuri, sticlărie, geomantane, poșete pentru doamne mai ieftine se găsesc la
 :: „PARISIEN“ ::

Aviz!

Cu deosebită onoare aducem la cunoștința On. public, că
s'a deschis
 în Calea Regele Ferdinand No. 70,
Restaurantul și hala de bere Dreher—Haggenmacher

sub patronajul firmei
Boznâr și Szántó
 unde zilnic se servește renumite
bere Haggenmacher,
 paharul cu 10 lei (inclusive procentul chelnerilor), și cele mai excelente
vinuri ardelenesti. Bucătărie de primul rang

Cerem binevoitorul sprijin al Onoratului public
 Cu perfectă stimă
D-na lui Iosif Roth
 fost restauratorul gării

Vânzare totală autorizată!

În vederea unei noi întreprinderi, magazinul nostru de manufactură și modă de dame

lichidează total

deasemeni marfa ce o avem în mare cantitate și de prima calitate în depozit o desfacem pe lângă plata în numerar

cu prețul fabricii.

Lőrincz și Tóth

Piața Unirii No. 8.

Aranjamentul de vânzare!

Fii atent!

După al 3-lea congres al camerelor de comerț internaționale

De la 21 la 27 Iunie a avut loc la Bruxelles, în frumoasa capitală a Belgiei, al treilea congres al camerelor de comerț internaționale. Au participat 28 de state cu 727 delegați.

Congresul acesta a câștigat mult în importanță, față de anii trecuți. Statele participante au căutat să se prezinte la Bruxelles cât mai reprezentativ și cât mai bine pregătite, deoarece congresul nu era numai o rece și seacă adunare de scopuri și interese economice, ci, înainte de toate, el deschidea un nou prilej de manifestări diverselor virtuți naționale de pe glob.

Ații au înțeles acest lucru. Nu vorbim de țările apusului, cari educate îndelung, nici nu înțeleg altfel contactul internațional, decât ca un schimb de idei și informații bogate și utile. E vorba însă de noi, în raport cu statele vecine.

Noi am trimis la Bruxelles șase delegați; Ungaria a trimis 13, Polonia 12, Jugoslavia 8 și Cehoslovacia 22. Oricât de bine înzestrați personal ar fi fost delegații noștri, într-o adunare de peste 700 delegați, era firesc să nu poată isprăvi prea mult. Și în adevăr, cei șase delegați ai noștri ne fac cinsto cu valoarea lor personală. D. Assan, atașatul nostru comercial la Paris, d. Romul Barbu, președintele Camerei de Comerț din Oradea-Mare, I. Col. Gaicu, președintele Camerei de Comerț din Craiova, d. ing. C. R. Mircea, directorul general al UGR-ului, dr. I. Papp, secretarul general al Camerei de Comerț din Oradea-Mare și d. Chr. D. Stancovici, secretarul general al Camerei de Comerț din București, cu toții sunt personalități distinse și temeinic înzestrate ale vieții noastre economice. Dar nu trebuie să uităm că nici vecinii noștri nu s'au lăsat mai prejos în ceea ce privește valoarea persoanelor și ni-au întrecut în ceea ce privește numărul lor. Astfel Ungaria, care la acest congres a venit pregătită să facă impresie și se câștige simpatii, a fost reprezentată de fostul ministru de comerț, d. Gustav Gratz și de fostul secretar de stat, d. Elemer Hantos, în afară de ceilalți 11 delegați, tot așa de valoroșii:

Lupta a fost deci inegală. Trebuia să ne așteptăm la așa ceva și să o preîntâmpinăm cu atât mai mult, cu cât delegații unguri au venit cu numeroase studii în toate limbile și li-au răspândit din plin. Intre acestea este destul să amintim un studiu asupra „Situăției economice a Ungariei” alcătuit de d. Gustav Gratz, în care nu numai că se arată amănunțit, și firește, favorabil situația Ungariei, dar se fac afirmații de cea mai flagrantă reacredință asupra drepturilor noastre istorice în Transilvania. Studiul desigur, va rămâne în mânele tuturor acelor 700 de participanți ai congresului și va învinge frumoasa și documentată expunere a d-lui ing. Mircea, care s'a făcut numai prin vorbire. De asemenea, delegația maghiară a prezentat un studiu asupra „restabilirii comunicațiilor de drum de fier întrerupte” alcătuit de către d. dr. Al. Tonelli, secretar general al Camerei de Comerț din Szeged, care nu este decât Sighetul nostru. Congresistii, având în mână studiul d-lui Tonelli, vor rămâne în convingerea, că Sighetul aparține tot Ungariei, fiindcă nime-

nea n'a contestat calitatea d-lui Tonelli și nici n'am prezentat o hartă a țării noastre din care să reiasă cine suntem și ce reprezentăm.

Iată deci atâtea greșeli cari ne dăunează. Să sperăm însă că pe viitor vom fi mai prevăzători și vom purta mai multă grijă de propriile noastre interese.

Dr. V. B.

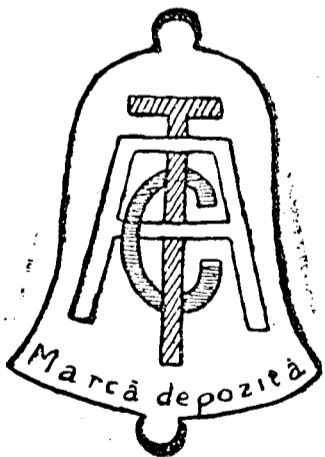
Rezolvirea chestiunilor derivând din legea repausului duminical Comunicatul ministerului muncii

Față de repetatele intervenții făcute pe lângă ministerul muncii de către categoriile celor interesați în chestia aplicării legii repausului duminical și pentru a înlătura orice tentativă de răstălmăcire a dispozițiilor ce ea cuprinde, ministerul muncii a dat următorul

Comunicat

„Pe viitor atribuțiunile din legea repausului duminical ce cad în competența Camerelor de muncă vor fi exercitate de inspectoratele muncii.

În consecință, părțile interesate se vor adresa direct inspectoratelor regionale respective pentru rezolvarea chestiunilor cuprinse în legea repausului duminical și anume: a dispozițiilor din art. 9. (în caz de neînțelegere între patron și muncitorii referitor la repausul corespunzător), art. 11. (autorizarea de a lucra în zilele de Duminică și sărbătorile legale în fabricile cu foc continuu și întreprinderile în care s'ar stingheri funcționarea normală prin închiderea lor. timp de 24 ore) și art. 21. (excepțiile pentru întreprinderile sau stabilimentele comerciale, care au mai multe obiecte de activitate.

„TACĂMUL”

Fabrică de obiecte de argint CLUJ, Str. Avram Iancu No. 2.

Fabrică: Tacâmuri, serviii de masă, obiecte de lux, etc. Numai pentru revanzători. Telefon 482. Dați atenție la marca fabricii!!

Plicuri eftine furni-zează numai

B O R O S

Reg. Ferdinand 2. — Telefon 10-83

Marctârg de mărfuri

Prețuri extraordinar de reduse

Dacă vreți să faceți economie, cumpărați de la

Osztian & Weisz

Cluj, palatul „Urania” (col)

Pânză 34 lei | Voal Kosmanos 36 lei

Stofe de dame (veritabile de lână) 150 lei

Ciorapi cl. I. fil-d'ecosse 30 lei	Stambă 33 lei	Zelir cl. I. 38 lei	Batistă [25] lei
------------------------------------	---------------	---------------------	------------------

CLUJ, Calea Victoriei No. 2.

Cel mai mare

asortiment de

Lengerie pentru

doamne și domni

Costume de baie

la

DÉNES

Magazin de modă

CLUJ

Cal. Reg. Ferdinand

No. 2. Telefon 591

3-4

BANCA ECONOMICĂ SOCIETATE ANONIMĂ

CLUJ, STR. MEMORANDULUI 20

Se ocupă cu orice afaceri bancare

Imprumuturi, remiteri, credite

Primește depozite în cont curent

Cu dobânzi mari în cont restituindu-le fără termen de abdicere 2-3

Jucați

la LOTERIA PRESEI

Bilete Piața Unirii No. 29.

2 lei un lot